

Бүгү чурттарнын пролетарийлери каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 227 (11425)

1980 чылдың сентябрь 28, воскресенье

1925 чылда үндүлүштүнгөн

Өртүз 2 көп.

КЕЛИР ЧЫЛДЫҢ ДУЖУДУҢ — КИЧЭЭНГЕЙ БОЛГАШ САГЫШ САЛЫШКЫН

Чурттуң шөлдеринде хову ажилдары уламчылаштылар. Ол ажилдарың нинти хемчээли ам-даа улут. Сибириниң болгаш Соңгу Казахстанниң чамдык райондарында тараа ажаап алышканын, Узбекстанда, ховен тарымр өске-даа районнарда ховен чымчылды кидин түдүк чоруп турар. Чигир сөөккө, картофель кызып алышканын, ногаалар болгаш чимистер ажаап белектээр калбарган. Хой-хөй областтарда мал чим културалары ажаап алыры доостур четкен. СЭКП-ниң XXVI съездинин толетиң уткуурунче чүткүшүш, көдөңнүн ажил-ишчилери ажаалда ажилдарың чедиишкиниң доозар дээр бүгү-ле күштерин салып турар. Оон-биле чергелештир он бирги беш чылдың бирги чымын дүжү-дүгө бүзүрелдиг үндөңнүн тургузарың, тараа болгаш өске-даа продукцияны буюр-деринге чаа-чаа чедиишкиннериң чедип алырыңе күженишкенин мөөңиттениң.

«Тараа—ол дээрге бистин кол сагыш салыр чүрүлүсүр. Ынчанга ажаап алышкын ажилдарың бүгү хевирлери доктаамал кичээлге алыры эргежок чу-гула. Бо чылдың дүжүдүн ажаап алы-шаан, келер чылдың дүжүдүн дугайында сагыш салыры көдөңнүн онзагай талазы ыңдыг болгай. Күзүн чажар тарааны чо-гуур үзүндө болгаш эң-не хойну тарымыр, чаагай арыг үзүңнерин уруп алыры, хө-жүнү келер чылдың дүжүдүгө белектээр — ол дээрге хүнүнч соңгаараалып болбас сорулгаары-дыр, эштер—деп, Казах ССР-ниң болгаш Казахстанниң Компартиязы-ның 60 чыл оюнга турсааткан, Алма-Атага болгаш байырлааларга эш Л. И. Брежнев чугаалаан.

Келер чылдың дүжүдүн дугайында тараачи кижжи шаандаан бээр чогуу-на ы-чаар сагыш салып чорган. Чурттуң мурак-чы ажил-агыйларың коллективтери бо-гун чогуу-на ыңчар кылып турар. Ажаа-даны үлгерилер чорударың, келер чыл-дың дүжүдүгө бүзүрелдиг магадылаалы тургузарың чижээ Стариополюснйг та-раажылары көргүзүп турарлар. Күн-ажы-даи организастарың депшиңсиг арга-ларын ажилдаштырып, олар тараа кул-тураларың кыска хуусаала ажаап ал, күрү-не шыгжамырчыче 1,5 миллион тонна чаагай үзүңнүн урушшаан, тараа садар талазы-биле планын болгаш хүлээлгесин алдар-кып-биле күөстөткөңер. Хову ажилдарың коллективтер чорудуп тургаш, крайың кол-хостары болгаш совхозтары тергениң эки шынарлыг үзүңнүн чогуур үзүндө беле-кеп ал, күсүк чер андарылгазын, күзүн ча-жар култураларың тарымыр шалыпкын темпелер-биле чорудуп турар. Дүжүттүн салым-хуузу дээр бек хырыскалалы-биле, агроэкономика дүңүңнүн шыгымы сагымы-биле Кубаның, Чернигов, Сур-хандарың, Соңгу-Казахстан болгаш өске-даа чамдык областтарын бек дүжүт өс-түр мастерлери сүргажан.

Ажил-херекти ыңдыг ыңылыг көр чоруктуң чер болганда ам-даа илеревин ту-рар хараадаңгы. Дүжүт ажаалдазын шалыпкын эрттирер, бүгү-ле хову ажил-дарың чогуур үзүндө чорудар эки арга-лар Доннуң тараажыларында бар. Бек дүжүттү өстүрүп ал турар ажил-агыйлар ында эвээш эвес. Ынчаажык оларын са-ны холчок оожум озуп турар. Ростов об-ластың хой-хөй колхозтарында болгаш сов-хозтарында хөжүнүң тарылаага белектээ-ринин болгаш күсүк тарылаага уламчыла-шышкан. Оон түңсүндө күзүн тараан чүс-чүс мүн тектар шөлден тараа чылдың-на үнөмнү бек, оон катап чажар, ол чорук тараа чымчылды кудуладырыңа, про-дукцияны бот-үзүңнүн улаадырыңа че-дирип турар. Бо чылдың ол эрги частыры-лар каттаптышкан. Дыка эки үлөр эрте берген, а областа 700 мун хире тарыла-шолуңе күзүн тарымр културалар ча-штымаан, күсүк чер андарылгазы холун эрттир саадаан.

Чер ажилың културалың чавыс чо-рудар, хову ажилдарың организастап эр-тирениң хуусааларың сагынас чоруткар Алтай крайың, Иркутск, Тула, Орлов, Рязань болгаш оон-даа өске чамдык облас-тарың хой-хөй райондарында бар. Тех-ника паргың көвүдөдүп, агрегаттарың күчүлериң бедиил турга-ла, хөжүн беле-келиңиң үзүн болгаш хуусааларың чигит чылдаган чогу-биле ында үстүп турар. Ындыг практиканы бодурубас херек. Пар-тия, совет, ажил-агый органы, колхоз-тарың болгаш совхозтарың удуруткулал-ры база спецнальностер тургустунган бай-далаң чогуур түңсүндө үндүрүп, ажил-хе-ректи шийтирлериң-биле эдер талазы-биле хемчээлдиң алып жүрүзү. Чер ажилың културалың бедилер дээр улут ха-рыскаланы ССР-ниң, эвээлдеңиң рес-публикаларың кодаа ажил-агый министр-стволары көргүзүп хүлээлгелер.

Ам кол-да кичээлге күсүк чаштыры-ланы доозарың мөөңнээр херек. Күзүн тарымр културалар тарылаа шөлүнүң структуралында эвээш эвес хемчээлдиң чериң эвээшшаан, тараачиң нинти чы-мчылды барык үштүн бир кезин берип турар. Күсүк тарылааны чогуур үзүндө кайы хире эрттиргенден тараа културал-дарың буюдурениң нинти хемчээли дыка хамааржыр. Ынчанга күсүк тарылааны чорударың темпелерин дүргөдөдүңнүн, ажилды бек шынарлың дугайында са-гыш салырың чугулазың ужуру ыңда. Хөжүнүң тарылаага чогуур үзүндө бе-леткээр база чугула. Күсүк чер андарыл-газы—чаагай дүжүттү үндөңнүн чед чүс-белдигиң. Чогуур үзүндө болгаш эки арга-дан чер тектар бүзүрүлөн бети дээр-ге ий-үш шентер тарааны кеңей алыр ар-ганы бээр. Чижээлээр. Топ болган Сан-

гу-Барың районнар күсүк чер андарыл-газыңе кичээлгеиң кошкаткан. Оон дыка хой кезин чогуур үзүң эрте бергенде, орайтамы андарып, тарылаа шөлүн болба-зырадып кылыр технологияны бодуңчу-дуп, органиктиң чөмшчидилгелерин эвээш-ти ажилдап келген. Бо чылдың ол талазы-биле база ыңдыг чоңуң эки эвес. Сентябрь төнүп турар, а Белоруссияда, Кировград, Житомир областтарда андарар ужуруг шөлдерин 20 хуу хирези андарыткан. Күсүк чер андарылгазың нинти хемчээ-лин болгаш хуусааларың уруп болбас херек. Колхозтарың темпелерин дүргөдөдүң, спецнальностер темпелерин удуруткулалар, спецнальностер темпелерин дүргөдөдүң, ол ажилды тергениң эки шынарлыг чорударың хандырып хүлээлгелер. Хову-шөлдерде артык саваның ойунда ажаап алырыңе болгаш оон боталдырбыңче улут кичээлгеиң салыр.

Оон кичээлгеиң үзүңнүн улаагы ужуруг. Оон чогуур үзүндө уруп алыры, оон үңер шынарлың хөжөр арттырың—ажыл-агыйың бедилдиг организастап чорударың хажыдып болбас дүрүмү болур. Эстонияны, Россия Федерациязың болгаш Украинаның чамдык областтарың та-раажылары ажил-херекти чогуу-на ыңдыг туруш-биле көрүп турарлар. Ынчаажык Ярослав, Челябинск, Свердлов болгаш өске-даа чамдык областтарын хой-хөй кол-хозтары болгаш совхозтары боттарың үр-зин-биле доктаамал хандырып шыдааың келгенер. Амгы үеде ол черлерде байдал эңижилээр. Ажил-агыйларың хой кезин үштүң биринден эвээш үзүңнүн болуу турар. Оон күрүне кулавырларыңе урары оожум артышшаан. Ам, үсүн бичи-даа ха-лас эрттирбей, бүгү култураларың үр-зинерин белектээр талазы-биле ажилды күштелдирип, эң эки үзүңнүн шийип ал-гаш, шыгаар, а каяа четпезил—орнап алып ажилдарың чорудар херек. Он бирги беш чылдың баштайгы чымын бедик дүжүдү алдынар кылдыр эң эки шынарлыг үзүңнүн-биле амгыаштан хандыртынар ужуруг.

Келер чылдың дүжүдүгө белектээр чедиишкин чорударыңа тарып олутур болгаш мал чим културалары ажаап алырың темпелерин дүргөдөдүң чугула ужуру-дузалыг. Бо талазында кылдыр ажил-дар ам-даа хой. Чижээлээр, сөөккө олур-тур чамдык районнарда кызып алырың болгаш дазыл-чөмшчидилгелерин соруутуң аразында улут үзүңнүн чедиишкинниң бар болу бергени дүвүрээниң бодуруп турар. Картофель ажаары, кукурузаны силос кыл-дыр, өске-даа бодуң болгаш чулуктуг чөмшчидилгелер ажаап алыры чамдык черлерде хожудал турар. Ам эки агаар-бодуң болуу деп ынанган херек чо. Бүгү културал-дары ажаап алырың темпелерин бедил-дер, хову-шөлдерде дүжүттү сорууту алы-ры дүргөдөдүң херек.

Хову ажилдарың чорударың дүргөдө-ринге улут дузаның чер ажилдыларга олар-ның хандырычылары көргүзүп хүлээлгел-диг. Ажаалданы чедиишкинниң доозарың олар эвээш эвес чүдүдү кылганар. Ынча-ажык машина туудушкун болгаш химия үлестүрүң чамдык буюрларга боттарың хүлээлгелерин күөстөдүңер. Чи-жээлээр, Ярославтың «Автолэкс» кат-тыжышкыны, Алма-Атаның «Поршень», Алтайның мотор кылыр болгаш өске-даа чамдык заводтар артык кезектер чорудар графиниң үскөңер. Химиктер база «орент» артыкнаар. Новгородтун «Азот» катты-жышкыны, Руставинин химкомбинды, Балаковонун болгаш Алмакатың химза-воудың ажил-агыйларга бо чылдың 1,2 миллион тонна түч-чөмшчидилгелерин че-дир бербээр. Кыр-чаар материалдарың чедиишпезинден чамдык черлерде ажаалданы темпелер бедилер, күсүк чер андарылгазы орта чорбай турар дугайың бижээл медээлер «Правдага» кээр турар. Сентябрьны үң неселдизиниң дүргүдүндө ажил-агыйлар чартык миллион ажит тон-на нефтепродуктарың чедир албаннар. Мооң кол-да чылдаагың — демир-орук транспортунуң кошка ажилың түңсүң.

Келер чылдың дүжүдүн дугайында са-гыш салышкын партия организастарың, коммунист болгаш комсомолчу бүр-зүңнү кичээлгеиңнүн төвүңе турар ужуруг. Оларын дайымың сорулгазы — хову ажилдарың кыска хуусаала алдыр, хову ажилдарың ажилды амгы байдалын до-дартгай анализээр, колхозтарың болгаш совхозтарың иштиги кулавырларың ды-ка тылары база идеялгелер ажилдары, спецнальностер, көдөңнүң бүгү ажил-и-чилериниң организастың ажилдарың чедип алыры эргежок чугула. Чер ажилдылар-ның, оларга дузаал келгенерин ажил-дан чурттаарыңа таарымчалыг байдалды тургузарыңа кол кичээлгеиң салыр. Пар-тия, профвакзал комитеттери ховуда ажил-дан турар кижилер дугайында сагыш са-лыр, оларга амандың алы-чөмнү болгаш културалыг дымштылганы хандылар хү-лээлгелер. Материалдыг болгаш мораль-дыг идиг беринишкениң дээштиг хемчег-лери ажилдарың, муракчыларың чед-иишкиннериң калба-биле көргүзүр улут ужуру-дузалыг.

Колхозтарда болгаш совхозтарда хову ажилдарың түңсүң үс-чөдасы келген. Көдөңнүн ажил-ишчилери партияның XXVI съездинге алдар болуруң чартымы калбартышшаан. Ажаалданы шалыпкын доозарыңе, келер чылдың дүжүдүгө бе-зүрелдиг магадылаалды тургузарыңе, Бо-рознь куртка хову-шөлдерин болгаш фер-мааларың продукцияны хой-биле бээр-ге чүткүп турарлар.

(«Правда» сентябрь 25-те үңкен му-руңуң чүтүл).

Космонавтылар Юрий РОМАНЕНКО болгаш Арнальдо ТАМАЙО МЕНДЕС Черде эеп келген Каттышкан экипажтың «Интеркосмос» программа ёзугаар ужудуушкуну чедиишкинниң доозулган СЭТА-НЫҢ ДЫҢНАДЫ

Совет Эвилелиниң Маадыры, ССРЭ-ниң ужудукчу-космонавты Юрий Романенко болгаш Куба Республиканың ха-маатызы космонавт-инженер Арнальдо Тамайо Мендес составтыг каттышкан экипаж «Салют-6»—«Союз-37»—«Союз-38» орбита комплекзинге кады чоруткан шинчилел-дериниң болгаш шөңөлдөдүңнүн программаның чедиишкинниң күөстөңнүн соонда 1980 чылдың сентябрь 26-да Москваның-биле 18 шүк 54 минута турда, Черде эеп чедип келген, «Салют-6» станцияга ажилды эштер Попов болгаш Рюмин үргүчүлүп турар.

«Союз-38» космос кораблиниң дүжүртүңер аппараты Со-вет Эвилелиниң доозарыңе Диезизинге хоорайың муру-чөвн талазында 175 километрге доктааткан районга кээп хонупкан.

Эштер Романенко болгаш Тамайо Мендесниң надыкшылы-нын байдалы Черге эеп келгенниң соонда эки болуп турар. Совет Эвилелиниң болгаш Куба Республиканың эртемден-дериниң кады белектээни эртем-техниктиң шинчилелдериниң болгаш шөңөлдөдүңнүн планнаштырган программаның «Са-лют-6» — «Союз-37» — «Союз-38» орбита комплекзинге че-ди хонук дуругуңа ужудуушкунуң үзүңдө космонав-тылар эштер Попов, Рюмин, Романенко болгаш Тамайо Мен-дес чедиишкинниң күөстөңнөр.

Бойдус кулавырларың шинчилээриниң болгаш долгандар турар чурдарың өөренип шөрүңнүң программасыңа дүштүр Черниң кырың база Делегацияң океан хайгаарың болгаш

Совет Эвилелиниң Маадыры, ССРЭ-ниң ужудукчу-космонавты эш Ю. В. Романенко Ленин орден-биле болгаш «Алдын Сылдыс» ийги медаль-биле шаннаар дугайында

ССРЭ-НИҢ ДЭЭДИ СӨВЕДИНИҢ ПРЕЗИДИУМУНУҢ ЧАРЛЫ

Орбитаның «Салют-6» — «Союз» дээр эртем-шинчилел комплекзинге космоска ужудуушкуну чедиишкинниң бот-талдырып, оон-биле кады эрес-дизиниң болгаш маадырың көргүсөңи дээр Совет Эвилелиниң Маадыры, ССРЭ-ниң ужудукчу-космонавты эш Юрий Романенко, Романенко, Ленин орден-биле болгаш «Алдын Сылдыс» ийги медаль-биле шаңнаар.

Совет Эвилелиниң Маадыры эш Ю. В. Романенков эрес-маадыр чоруп алдарыңиң дөңгөлөө-биле Маадыр-ның төрүттүң черинге хулар турсаады тургузар.

ССРЭ-НИҢ ДЭЭДИ СӨВЕДИНИҢ ПРЕЗИДИУМУНУҢ ЧАРЛЫ ДАРГАЗЫ Л. БРЕЖНЕВ.

ССРЭ-НИҢ ДЭЭДИ СӨВЕДИНИҢ ПРЕЗИДИУМУНУҢ СЕКРЕТАРЫ М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1980 чылдың сентябрь 26.

ЭЭП КЕЛГЕНИ

«Союз-38» космос корабли-ниң хондурар кезээниң санаа каан районга аппарат чиге кээп оожум хонупкан. Дүне-даа болза проекторлар аппа-раттың хонган денскөзүн хүндүс дег кылдыр чырыдып турган. Куба журналистер, лоп тылары аразы-биле чүгү-рүшкөң, аңаа чеде бергенер.

Космонавтылар корабльде-нүн кээп, дымштан эпитг сандайларга олутулапканар. Байыр чедирп, чекетер ту-дусканы дээр өөрүп четтир-гениң илередиң, хонуп батканы-ның дугайың хөөрдөдүң.

— Черге эеп кээри шышаш, өөрүңүң чүс чок—деп, Рома-ненко чугаалады.

— Бөмбүркөк бөгүн мен дег аас-кежиктиң кижж чок!—деп, Тамайо Мендес көдүр-лүшкүңүң чугаалаан.

Ховуның серини агаары «Юль» 26-ның маржының аял-аңы-биле дымштың. Ол ховуа революстуң ирми Юрий биле Арнальдо Чижээлээр, космонавтыларың Черге уткаан-лар шүптү ирлажып бадир-кан.

(СЭТА).

ЧУРТТУҢ ТАРАА ШӨЛДЕРИНДЕ

КОКЧЕТАВ. Областиң шөлдеринде өстүргөн тарааның ши-нарын үргүчүлүдүг чыгар бөзи баксыдып шыдааып. Кокчатавчылар күрүне шыгжамырчыче кымыл-тастың миллионну тонназын урган. Оон дөрттүң үш кезин күштүг болгаш чаагай сорттарга хамааржыр.

Ындыг эки шынарлыг тарааны өстүрүп алырыңа муракчы агроэкономика болгаш дүжүт ажаалдазың технологиязы ду-заалан. Узениң эки белектээң хөжүңе чаштырган, Агро-албан тараа дилдиктеринге ажаалданың норматив хуусаа-ларын доктааткан. Тарааның шынарын кудулапты-биле ажаалданы агылаар артың дузазы-биле, тавычалыг кес-тирерин, ону бастырың улут үзүңнелдирбей чоруткан.

БАРНАУЛ. Алтайның механизаторлар дөрт миллион ажит турар нинти шөлдериниң таразын кестирерин дооскан. Ажаалда ажилдарың чугула чадазын кыска хуусаада эки шынарлыг чоруткан.

Ол чедиишкин ипатовчу дуржулганы калбак ажилдааны-ның машина паргың чогуучалыг белектээниң, 30 мун комбайнерлерин шалыпкын ажилың ачымдаа чедип ал-дынтан.

Тарааларың бастырың амгы үеде эде дерзэн 20 мун комбайнар улут комплекстер бооп алган чорудуп турар. Шайнар болгаш аласторлар дүн-хүн дивей дүжүттү хү-лээп ап турар.

Чурукка тырттырың боттандырган. «Салют-6» станцияга каттышкан мурундагы экипажтарың ажилың үзүндө кээлзиз геофизиктиң элзиз наш шөңөлдөдүңнүн күөстөңн бол-гаш Совет Эвилелиниң, Герман Демократтыг Республикага ба-за Болгарияга кылган аппаратураны экилап ажылгаан.

Космоска ужудуушкун факторларың ичкиниң органи-зинге болгаш биологтуг объектилериниң хөжүңдөдүңнүн сал-дарыңиң дугайында чаа медээлер медицина-биологтуг ши-чилелдериниң үзүндө алдыңар.

Барың чүк бөмбүрээниң эң баштайгы социалист кү-бүңсениң төлөзү — Кубаның космонавтының кирилге-зи биле каттышкан экипажтың чедиишкинниң доозулган ужу-дуушкуну — Совет Эвилелиниң болгаш Куба Республиканың улустарың аразыга эртем-техниктиң кады ажилда-мылганы улам ыңай калбарганың болгаш аны-дуңа ха-рыскаланың быгыжканың тодаргай баштал чоруксун.

Носмостуң «Союз» корабльдеринге болгаш «Салют-6» ор-бита станциязыга 1980 чылдың марттан сентябрга чедир че-ди социалист күрүңнелериниң хамаатызы космос дөңгө-неринге ужудуушкуннары кылган. Совет Эвилелиниң бол-гаш социалист чурттарың эртемденериниң кады ажил-дан кылган эртем-техниктиң шинчилелдериниң кады про-грамманың күөстөңнүн түңсүңдө улут хемчээлдиң информ-ация алыңган болгаш ону эртемниң болгаш социалист дем-маттылыгың чурттарың улус ажил-агыйың эрге-ажынтарыңа ажылдап турар.

Куба Республиканың хамаатызы космонавт-инженер Арнальдо Тамайо Мендеске Совет Эвилелиниң Маадыры атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-НИҢ ДЭЭДИ СӨВЕДИНИҢ ПРЕЗИДИУМУНУҢ ЧАРЛЫ

Орбитаның «Салют-6» — «Союз» дээр эртем-шинчилел комплекзинге космоска ужудуушкуну чедиишкинниң бот-талдырып, оон-биле кады эрес-дизиниң болгаш маадырың көргүсөңи дээр Куба Республиканың хамаатызы космонавт-инженер Арнальдо Тамайо Мендеске Совет Эвилелиниң Маадыры атты тыпсышшаан, ону Ленин орден-биле болгаш «Алдын Сылдыс» медаль-биле шаңнаар.

ССРЭ-НИҢ ДЭЭДИ СӨВЕДИНИҢ ПРЕЗИДИУМУНУҢ ДАРГАЗЫ Л. БРЕЖНЕВ.

ССРЭ-НИҢ ДЭЭДИ СӨВЕДИНИҢ ПРЕЗИДИУМУНУҢ СЕКРЕТАРЫ М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1980 чылдың сентябрь 26.

А. А. Громыкоңуң Э. Маски-биле ужуражышкыны

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). СЭКП ТК-ның Политбюро ке-жигүүн, ССРЭ-ниң дашкы херектер министри А. А. Гро-мыко АКШ-тың күрүне секре-тары Э. Маски-биле тодаргай беседа кылган.

Бир эвес тайбыны камга-дарың болгаш быжылга-рыңиң аргы-ажыктары, деле-гейиниң айыл чок чорупуң ажилдарың болгаш ажил-и-шчиге, ажитыг кады ажилда-мылганы хөжүңдөдүңнүн эрге-ажыктарың удуруткул болуу-р болза, ССРЭ-ниң болгаш АКШ-тың аразында мооң му-рунда дүжүртүңнүң фунда-менталдыг принциптерге үн-

дөзлөз, совет-америк ха-рыскаланы таарыштыр тур-гузуп болур турбуже, америк тала ол принциптерден ат-карап турарын А. А. Гро-мыко тодаргай фактылар-биле айткан. Боттарың аразында күштерин барык дег тур-дарын ийи тала хүлээп көргөш, ажил-херекти шериг талазы-биле удураштырып туржу-рунун денселин кудуладырың-ге улаадыр башкарыңиң орунуга, АКШ ол дег бай-далды үрээрин, шериг талазы-биле чыгыс талазыг артык күштерлг болурун күрөп тур-гар. АКШ-тың ыңдыг шүптү совет-америк харыскаланы

нарыскаланы болгаш ин-ти-биле делегей байдалың аял-аңың чидилгелеринге че-дир келген. Орайтаалга делегейини дүжүртүгү чорупуң чавыр-дырыңиң өйү келген айты-рылганы, бирги ээлчеге боо-чеспекти улам эңдир-дир буюдурениң сосады-ры-биле холбааың ай-тырылганы, дег эргезиң ажил-дан бир дөмөй айыл чок байдалды турарың болгаш бот-бодуңуң дүрүм ёзугаар эр-ге-ажыктарың хүндүлөп көө-руңге үндөңнөң шийтирлээ-ринге деминг хөдөлгөңиң орууңче эеп кирериниң эрге-

жаж чугулазың совет тала он-аалдан дөңгөлөз. Оон-биле холбоштыр А. А. Громыко биле Э. Маски Евро-пага ядролуң боо-чеспектерин кылгаарларың болгаш ол денскөзгө муруну оудуруңу америк ядролуң чеспектерин айтырыларың талазы-биле чугаалажышканыңиң эге-дээр дугайында совет саналга хамаарыңиң санал-онандары солуккан. Чогуур дүжүртүжү-гүн дугайында кады кылган совет-америк диниядың аң-гы парлар.

Министрлерин бөсөдөңнүн үзүндө делегейин чамды өс-кө-даа айтырларың база чу-таалашкан.

Министрлерин бөсөдөңнүн үзүндө делегейин чамды өс-кө-даа айтырларың база чу-таалашкан.

Министрлерин бөсөдөңнүн үзүндө делегейин чамды өс-кө-даа айтырларың база чу-таалашкан.

Министрлерин бөсөдөңнүн үзүндө делегейин чамды өс-кө-даа айтырларың база чу-таалашкан.

Министрлерин бөсөдөңнүн үзүндө делегейин чамды өс-кө-даа айтырларың база чу-таалашкан.

ЧАРЫШТЫҢ МУРНУКУ, ОДУРУУНДА

Республиканың сурагыг ту-дукчуларың бирээ, ажи-ктарың дагыңыңың Мар-ия Васильевна Сафронованың бригаданы — «Тыва тууду» трестин № 48 туудуг эргелели-де муракчы коллективтерини бирээ. Бистин партияның амидарында улут болууш-куннар — съезддер аразында кылган ажил-иштинге оон бра-гаданың кечигүңнөр чор-гарларың турар. Оларның дүжааган туудуларың санаар болза хой: найыскалдың дөртүк болгаш бешки микро-фоннарыңа универсал, сан-ондистанция, 15, 16, 19, 29, 30 дугаарлыг чуртталга баксы-нары, Кочетов кудуктуңа № 3 баксы, а ол ышкан 12 мун хаан азыраар комплекс, радиомастерская, амидарла-зыңдырыга буюрлаларың база-зы, күрүне архивиниң коруузу, хөжүм-иш театры... Ону беш чылдың соңгузу 1980 чылдың эгезинде бээр бригада шалыпкын темпелерин салбайн, буюрлаларың ажит-тыг улаатырар, ажилды шынарын бедилер сорулгазы чедиишкинниң күөстөңнүн турар. Бүгү улустуң сөздө мурунуң чарыжыга киржил эгезиң. ук коллектив бодуңа бедиктен чаа хүлээлгелерин база алган. Оларның аразында шөңөлдө-ажилдарың чүлө «эки» бол-гаш «тергениң эки» демскетер-биле дүжаар, шынары улам эңиждер дугайың онзаал айткан. Бригада берген сө-зүңге ээ бооң бо чыл

2-ги арын ● 1980-ч. ● сентябрь 28

ЧАДАНА. Күлтура бажыны пропагандастериин хундуг болгаш харысалгалыг ажил-ижинге тураскааткан дээш, плакаттар, стендлер, фото-чураттар-биле ол хун маастаттыг. Байырлаа шинчилег шиметтинген Күлтура орду-аунга Пропагандастиин хун эртеринге киржир-биле политиктиг болгаш экономиктиг өөредилгелерини школаларынын, семинарларынын, бөлүмнүн удуруткучулар, мурнактыг пропагандастери чыгып келгенер.

«Эрткен политиктиг болгаш экономиктиг өөредилге чыгып тунелдери болгаш 1980—81 өөредилге чыгып тургалаары деп илеткеди СЭКП Чөөн-Хемчик райкомунун ийги секретары Т. П. Сарыглар кылган. Оон соонда район-уун пропагандастери «Ленинчи Коммунисттер партия — бистин уенин угаан, алдары болгаш нүүрү» деп методиктиг лекцияны дин-наан. Ону күрүненин Кызыл педагогика институтун башкысы В. А. Петренко мочуп, таштыр-ган.

Комсомолдун политөөр-диги чыгып чутула со-рулгаларын дугайы ВЛКСМ обкомунун секретары З. Ш. Олар чыгып-нарга таштыр-ган берген. Ол ышкач пропагандастиин хунд-чогалык ажилы-нын укур-дузанын СЭКП обкомунун Политиктиг чы-рыкынын бажынынын өргөдөлгөн П. М. Саморо-ков пропагандастере дегер-кей чуталаан. Дараа-зында делегей байланыш дугайында лекцияны Крас-ноярсктин политехниктиг институтунун Кызыл фи-лиалынын бажыны Б. В. Волфун мочуп.

Ол хун пропагандастери боттарынын ажилынын ар-га дуржузанын база со-луккан болгаш эи эки ажалдыг пропагандастери шаанна-мактаан.

Партия чырымышкы-нынга, ажалык чонун экономиктиг өөредилгенин системизация хей чыл-да ажалдан белген дур-жузгалыг пропагандастери Бажы-Алаа ортук школалынын бажыны Куттүг-оол, «Тына» совхозта эконо-мист Чууза Санчыева Айжы боттарынын ар-га дуржузгалыг пропаганда-стере өөредилгел кылдыр чуталап бергенер.

Политиктиг болгаш эконо-миктиг чээ өөредилге чы-лынын өгөдөлгө турас-кааткан райондун про-пагандастери чыжы ажалыг, содун, организа-стыг байдала болуп эрткен.

БАЙ-ХААН. Танды район-ун төвүнге Пропагандастиин хун болган. Эрткен өө-редилге чыгып тунелдери болгаш чээ өөредилге чы-лында партия организаци-ларынын сорулгаларын дугайында СЭКП райком-ун ийги секретары Н. Ф. Болотов илетке кылган.

«Ленинчи Коммунисттер партия — бистин уенин угаан, алдары болгаш нүүрү» деп лекцияны Кы-зылдан педагогика инсти-тутунун бажыны, төгү эртеринин кайддады В. Д. Биче-оол мочуп, пропагандастиин хунд-чогалык планынын тала-зы-биле СЭКП обкомунун Политиктиг чырыкынын бажынынын консултанты-ны А. Д. Ооржак илетке кылган. Оон ажалда делегей байланыш дугайында лек-цияны Москвадан келген төгү эртеринин кайд-дады В. Д. Мартынов моч-чаан. Комсомол өөредилгенин пропагандастери сорулгаларын дугайында илеткеди ВЛКСМ обком-ун ийги секретары В. И. Гущенков кылган.

Пропагандастери Н. Б. Булатова, М. И. Абросимо-ва ажалынын дуржузгалыг чыгып-нарга чуталап бергенер.

Мурнактыг пропаганда-стере СЭКП райкомунун хундуг бажынынын ты-выскаан. Н. К. Булатова республиканын Хундуг дептеринге кир бажан дугайында тынызгалыг берген.

СОВЕТ САНАЛДАРГА ДЕТКИИШКИН

НЬЮ-ЙОРК. КНО-нун Кол Ассамблеясынын 35-ки сессия-зынга Совет Эялелинин кирген чээ тайбын саналдарын де-легей нитилежигези дамжак улуг сонуургал-биле уткаан. Амгы уенин делегей хогжудезинин кол угаанышкыннырче — бүгүн-нун тайбын, дүшкүрүт чоруктун чавырлыш-кын ханылар, боо-чепсекти улам эидерилер бугуерин болдурбас болгаш чепсекелешининин дүжүрү дээш, деле-гейини айыл чок турарыга нисегин магалалар дээш демиселче планетанын бүгү улустарынын кичинегини ССРЭ база дамын моонунини ол Ассамблеянын делегатыры онал-дан демделген турар. Кичи төрөгетинин тайбын келер уе-зин ханыларынга хамаарыштыр делегей нитилежигезинин мурнула турар эи чутула сорулгалары шиптирлээринге Совет Эялелинин боттук ролюдуун сессияны киржикчилери айтып туралар.

СЭКП-нин болгаш Совет чазактын амдыралга мотат чээ болгаш күзел-сорулгук боттандырып турары тайбын-га ынакшылыг даштыкы бо-литиказын беин-биле үнелер турар бис деп, ГДР-нин даш-тыкы херектер министри О. Фишер СЭТА-нын корреспондентизинде бедезизинга-меделген.

Лайын айылын бичелдир-таалазы-биле сонгаралдык бол-бас демчелер дугайында Кол Ассамблеянын индиринден СЭКП ТН-нын Политбюро ке-жигитун, ССРЭ-нин даштыкы херектер министри А. А. Про-мискоун келүргөн чээ бир-өө саналдарыга дөктөаган, ча-вырлыдыгынын херези улам ханылардын, дайыннын тип-тиг келерини айылын бичелдирин челип алырын илет-кейил оралжалып турар. Совет Эялелинин быжы шипти-пиринин тодарыг илерди ол саналдар болуп деп, О. Фи-шер онзалал демделген. Им-пералисттик күрүлешинин, ха-мыктын мурнула Каттыккан Шаттарынн буруу-биле шиптинг нарыннаа делегей-нин амгы байланыш өй-палаа кылдыгы ол санал-дар онза чутула чыгып-наан турар деп, ол чуталаан.

Вьетнам Социалист Рес-публиканын даштыкы херек-тер министри Нгуен Нор-Тхат журналисттер-биле бе-едезизинга мында деп меделген:

Тускай документ кылдыр тараткан

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Кат-тыккан Нацилар Организа-циянын чингине секретары-нын болгаш Кол Ассамбле-янын XXXV сессиязынга Кампучия Улус Республика-нын даштыкы херектер министри Хун Сеннин чоруткан теле-грамманын текитин Кат-тыккан Нацилар Организа-циянын Кол Ассамблея-зын тускай документини кыл-дыр Нью-Йоркта тараткан. Каттыккан Нацилар Организа-циянын XXXV сессиязынга Кампучия Улус Республика-нын делегациясынын башты-ны кылдыр Хун Сенге өргөжөк чутула бурп өргөдөлгөн Кампучиянын Улусу-революст

ийн айылын бичелдиринче болгаш термоядролук дайын хадавын болдурбазынче утга-ган күженишкыннерге эиги бери чингитиг чок болдурга, ук саналдарга байыр чедирип турар бис деп, Никарагуанын телезлекчизи К. Сотело медел-ген.

Чээ совет тайбын саналдар араб делегациянын бөлүктө-ринге тергини улуг сонуур-галды хайыштырганын Пале-стинаны хостаар организаци-нын удуруткучуларынын би-рээни Ф. Каадуни онзалал де-мделген. Делегейин аны-бүрү демикаларинде америк им-пералисттин шериг күчүзү-нү үргүлүч өзүп турарында, Диего-Гарсия ортулукта база дөргүлүч чээ америк шериг баазаларын немей тургузуу ту-рары-биле, Илий океанын болгаш Персид мутулурунун демикаларинде дүшкүрүт чоруктун чингилешинини-биле холбаштыр сатыш-сеп-ликсиз улам дүжүрү турар деп, ол чуталаан.

КНО-нун Кол Ассамблея-зын XXXV сессиязын даш-тыкы херектер министри-нин чуталаан солун болгаш утка-шынарлыг, делегейин чутула айтырларынын кал-бак талаларын хаара түзүп чутула кылдыр тодаралды. Ол чутула сессияга таарымчалык боттук байлаа тургузар деп демделген. Совет Эялелинин чавырлышкыннын бот-тук херези уламчыланынче утгаган чутула саналдар мотат сепкиленин өөрүкчү-лү хайыштыртып деп, Кол Ассамблеянын даргазы медел-ген.

В. МАТЯШ,
Е. МЕНКЕС,
Ю. РОМАНЦЕВ.

СЭТА-нын тускай корреспонденттери.

Улустарны тайбын дээш бүгү-делегей парламентизиниң угуулгазы

СОФИЯ. (СЭТА). Улустарны тайбын дээш Бүгү-делегей парламентизиниң сентябрь 24-те болган пленарлыг хуралы-га оон 134 чурттардан келген 2260 киржикчилеринин болгаш делегейин чээ амыг организациаларынын амууэтинден яд-ролук дайыннын үнүп кээп болур кыжанышкыннын баш ууар болдурбазы дээш каттыгырчыг делегейин улустар-ны кыйгырган угуулганы хуулап алган.

Документке чуталап турары бооза: «Делегейин улустарынын сатыш-сеткили ханымы-биле дүжүрүп турар апарган. Бүгү делегейин ядролук дайын-нын халаттыг айымы каян-лаа амгызы ышкаш, мычаар шипымын-биле тургустунуп көрбөз.

Ядролук боо-чепсекти өзүлөш, өлүм-чидиминиң белет-көөн шыгжамырларын моонизир турган хемчөөлөнгө чек-кен, ындаг чорукту моон-сонгаар уламчылалар болза, бү-гү кичи төрөгетинин ууткаарынын айымынга таарым-чыл-тырар.

Чээ ядролук стратегия дээрге улустарны кара «агыш-биле мегелзэн чорук-тур, мычигааш оон-биле оларын кызы-гаарааттыгдан азы локалдыг-лаа ядролук дайынны бүгү делегейге ядролук айымы-халапка чедирбей-не чорудуп болур аргалыг деп бугуердинин оралдажыл туралар. Бистер мынж айымыл, араатанзыг угадышкынны шуут хуулап аласа-даа бис!

Ужен чылардан ажалт уенин дургузула кызымдаккы демиселж турган, делегей дайыннын өскүрүрү болдур-базын чедип алган болгаш боо-чепсекти дүжүрүненин база чавырлышкыннын эрге-ажактарына ол харе улуг күштү

ундүргөн бүгү делегейин улустары, мынж кара сатыштыг чоруктун доордан киржикчилери болурундаан ойталап турар. Олар боо-чепсекти немештир чымын соксаларын, боо-чепсек чайып, кыжанын болдурбазын, агрессияны болгаш шериг-биле чыгээшкынниң үгөдөлгөннөрүн соксаларын, ядролук дайынны кыжанышкыннын чок кы-ларын негеп туралар.

Бистер политиктиг болгаш күрүн ажалдакчыларын шип угаан-сарымалыг бооза, харысалганы медегер билирине кыйгырбашаан, чазактардан негээрине бооза:

Чепсекелешинин чээ программаларындаан ойталанар! Массалыг ууткаашкыннын чээ-чээ хевирлерин — ракет-ядролук, нейтрондук, химиктиг болгаш өске кандыг-лаа хевирлерин кылып үндүрүрүн соксалар! Шериг курлавыр-ларын кызырлар! Ядролук чепсекти чорунар! Чутала-жымышкынны кылынар! Оон өске арга чок!

Кымга-ла тайбын үнелер болдур, бистер оларын база кыйгырып тур бис:

Бөгүн дүжүрүн сатыш-сеткилд илердир чепсек! Дүжү-рөзүн чаралары эвээш! Улустар тайбынн сапалап ап шылдар-лаа-ол дээрге оларын эи кол эргези-дир! Хевирлер эргезок чутула!

Бистерини башкаларын, сандарын турар бүгү чүл-дери тоовалар! Ядролук дайыннын айымын баш ууар болдурбазы дээш демиселче каттыжалалар!

Делегейин тамыке кир илдерин оралдажыл туралар-нын доктаалып туудалар! Бистин үнүс каянгызында-лаа артык күштүг чыгылар болзун!

КОРУМ-ЧУРУМУНУ КАТАП ТУРГУСКАН

БАРЫН БЕРЛИН. (СЭТА). Барыны Берлинде демир-орук-ка элзөн чээ хунерини дур-жузгаа өнүк-чөгөзгөн бол-гаш күчүлгөшкынниң үгөдөл-гөн болган, хоорайнын шип-тинге, а ол ышкач Барыны Берлинде болгаш Германия-нын Федеративт Республика-зынын аразында демир-орук-тун таарымчалыг чоругурун-а элзөн когаралды таарымчалыг-ган. Мычаарга ол демир-орук Герман Демократтыг Респу-бликанын демир-оруктарынын күрүн өргөдөлгөн өргөзгөн турар. Барыны Берлинде де-мир-орукта ажаллап турар 3700 кичини шиптинден 300 кире кичи ол үгөдөлгөнниң илешкейг киржикчилери болган. Олар меде арга-биле «По» деп вокзалды эжелеп болгаш демир-орук шип-чөгөшкынни, оон шипте ирак-челер базар пассажирлер по-езилерини шипчөгөшкынни дугалык турганар. Парла-мент динлалыкын өзүлөш ал-дырты. Барыны Берлинде полицияны үгөдөлгөн кылган кичилерге херек кырыла дү-

жин чурттакчыларынын эрге-ажыныга кээзе ууар болуп келгенин олар билр уурау-д турган.

Барыны Берлинде эрге-а-жыгыралар өнүк-чөгөзгөн-дери суза салып, херек кыры-да оларын дөктөш-биле хол-баштыр удурамышкыннын меделзели ГДР-нин телезлек-чизи Барыны Берлинде эрге-а-жыгыраларында дамчып бер-ген. Барыны Берлин тала-зы-биле дөрт талады дүжүр-дүганын сорулгаларында, хары-лаа талазы-биле дүжүрүлгө болгаш өске-лаа дүжүрүш-куннарга Барыны Берлинде сеналыны туржу чорүшкөк деп удурамышкыннын ол меделзелине айткан.

Хоорай демир-орукуну Барыны Берлинде устогон хан-дырар Герман Демократтыг Республикадан хай ажал-чөгөшкынни негеп турар бил-дир болгай. «Варшай» солун-ун бижээни баугар алырга, ол өрүктү ханыларынга чуту-ла эрткен чылын бээни ГДР 140 миллион марка агыны чыгып-таан. Ол чорук Барыны Бер-

тин «салым-чолуун дугайында салыш човаш турар бис» дикир Польша кичилери — сол-тү үеде база ажалыг турары билдирген болгай. Польшанын социалист күрүлешине уду-р дөктөшкө, «Коммунисттер ууар демиселче Л. Мочуль-ский Барыны Германияны «Шингел» деп журналыга сентябрь 15-те парлап ин-тервьюзуга кыйгырган.

ПАП АГЕНТИЛЕДИН ДЫҢНАДЫ

ВАРШАВА. (СЭТА). Польша Улус Республикаын дээш ку-руне органнын нүгүлдээни дээш Л. Мочульскийге уду-суд херези Варшава восвод-стозуну прокуратуразы көдүр-

генин ПАП агентилел дин-нат-лаа. Барыны таламы буржуа пропаганда чутула даштыкка дөктөшкөк полк кичилери эвес, хары-лаа боттарын «ёзулуг» полктар бис, чурт-

ЕГИПЕТ: политиктиг оскундургунуң он чылы

Гамаль Абдель Насерин өлгөнінден бээр 10 чыл болганынга

Египеттин президентини Гам-аль Абдель Насер он чыл бурунгар, 1970 чылдын сен-тябрь 28-те, мөчөн. Нилде чуртту барык ийи он чылдары-нын дургузунда удурут, кү-рүненин делегейге быжыг ан-тиретиин хандырган болгаш антиимпериалисттик политиканын чорудуп, араб улустарын национал-хосталгалыг шип-чөгөшкынни, кая-лаа кат-тышпас шипчөгөшкынни уду-рутчуу чорон кичи мычан мөчөн.

Төгүрү сактып көрөли. Анык подполковник Насер-нин удуруттугу-биле 1952 чылдын июль 23-те боттанган республика Фарах ханзын Ангидга саттыгы эрге-ча-гыталады дүжүргө. Ол револю-цияны кыры-биле көрөгө, илдерини шериг эргилде-зинге дөмөй хевирлг болган. Бичалажок Нил хемини эртеринге кылдыган чар-тыкчалар чогумчалыг болгаш ажалык коопарын калбак массаларын эрге-ажыныга дүжүрт чоруттуганын да-разында болушкуннар ба-дыткан: «Анык офицерлер» деп организациаг удуруткан египет армия политиктиг бол-гаш экономиктиг хамаарыш-пас чоруктун өрү-биле англ-колониализминин болгаш неоколониализминин база чы-чыл үзүлген британ колони-ализмин олдун элээр дээш америк империализминин дар-галындан хосталар дээш де-миселдин өрү-биле чуртту башкырыг эгеззэн.

Сун кавалын Египеттик национализастаанга харыс кылдыр Англия, Франция бол-гаш Израиль Египетке уду-р негесектик калдакчыларын кыл-ганар. Билат болза-лаа де-легейин тайбынга ынакшы-лыг бугу күштерини, хамык-тын мурнула Совет Эяледи баштаан социалисттик дем-кратыжылыгынын дөктөшкынни ачымында Египет империалист-тиг ол агрессияны ойтур шап-шылаан. Египеттин ол тын-дөл.

Иорданияга уду Израильдин 1967 чылда агрессияны бол-гаш Чоокку Чөөн чүкте божа-наан туржун катп тургузар дээш империализминин дөрт оралдажышкын болган. Мычаарга Чоокку Чөөн чүктүн чурттарынын ээртинмес нефть байлааны барын тала-мы империалисттик күрүн-дери чылын кээзе дай-ны келген болгаш делегейин бо району стратегтиг укур-дузалай деп санап турар. Им-периалисттик күрүнелерге бол-ган оларын тус черде чал-чаларыга монсалак болган Егип-етке халдары мычаарга шипти алганын. Мычаарга империалисттерин болгаш Израильдин дайынны чыгы-чылкыларын Египетти дү-жүр бөзүнчө албашаан. Эзи-паян бугулап дүшкөн. Ол үеде чедип чурта боттамынга реформалар боо талазы-биле чутула ролю ойлаа. Күрүн секторун илчарлаа чуртту эконо-миканын кол өзүп болуу, Египеттин камгалап чарыг-дарын болгаш чонун херек-дери хандырып турган. Егип-ет армияны шериг күчүзү кыска хуусаада кыгатырган болгаш ону дае организастаа. Тель-Авивтин болгаш оон им-периалисттик илаакачыларын планлары Египет моон-дактамышаан, демисел ур-гүлүчү турган.

Эрге-чагырга А. Садат кирген соонда президент На-серин кайм хамааток-ла шу-гүмчүлөп эгеззэн. Ол черде билдирген. Египеттин амыг чыгышкыннын үзели мөчөн президентиниң идеологтук са-галыга хуушес болган. Мы-чаарга Насерин илероттук салдынын хай күчүлери чуртту конституцияныг ажал-болгаш республиканыг өске-лаа күрүн документтеринге кирген турган. Социализм күштери-биле эжелден ойтала-рычы болгаш империализм-биле өнүкчөшкынне чү-лүшкынны Совет Эяле-дин болгаш совет-египет на-йралды нүгүлдээрин кампа-

нызы-биле сырып холбашты кылдыр чорудуп келген. Мы-чаарга совет-египет найралы Гамаль Абдель Насерин ады-биле дөрт холбашыг турган болгай.

ССРЭ-нин дулазы-биле тур-гунган Асуан плотиназын бол-гаш өске-лаа объектилерин, шериг талазы-биле кызы ажалдажылган ресаксылыг паралага органнын мылар арзын-пур чогу-биле күтүлөп келген.

Президент Насерин уени-де империализминин «бешки колониализм» бооп турган фео-далдарын болгаш «чээ бур-жуазия» дээш байларынын хол-лунче чуртта эрге-чагырга шипчээ. Чүтте 1970 чылдан 1973 чылга чедир бешин 185 миллиондоллар тыптып келген. а 1973 чылда октябрь дайы-нын соолдусу оларын саяи — 600 чегей. Ол кичилер Нилде чуртту А. Садаттын хол-баш чыгырып турар.

Язы-бүр «референдум» нарын чуртка чорудуп өлү-чү-биле болгаш политиканын чон дөктөн кылдыр көргүзү-рүн оралдажык Садаттын ка-жарлашкыны чаркыныг бооп турар. Экономиктиг бер-гезешкыннерин ажалы чон-нарын экинче чүчү кээр дээш чазактын оралдажыш-кыннарын удурамышкын-нын чыскаалары 1977 чыл-дын январда бүгү Египетке болган. Экономиктиг ол бергезешкыннерин бүрүзү Садаттын чазарга бурч онзажыр. Ол чыскааларга болгаш дүжүрүннере 2 мил-лион кичи кирешкен, а чон-нун чөптүг демиселин база-рыке Садат хай саныг шер-иглерин илааган. Республи-канын өзү-чүрүмүн үзүлде-чонга удур шериглерин бир-ла дугаар Египетке чорутканы ол. Ун иледа эрткеде эл-челтиг «референдум» түн-дөлгөн чарлаа. Мычаарга оон киржикчилерин 99 ху-дун чонга удур дөртөн хемчел-дери «дөктөн» деп мегел-кен.

Ю. ТЫСОВСКИЙ.
(СЭТА).

ФОТОКАЛЕЙДОСКОП

Кариб далайда Ямайка ор-тулуктун чурттакчылары аш-чым белектериниң хаб-ыж-чын, чигирин картофель болгаш бодустун өске-лаа лайырларын ажаллап тур-рар.

ЧУРУКТА: хлеб амданыг чинистерин бедик чыштардан көдө чурттакалар мычар дүжүр.

Камера.Пресс-СЭТА-нын фотоу.

Оюн-тогваларынн ижм-бу-ру хевирлери делегейде улам көвөдөп турар. Оларын бө-рөзине алаанда чуртук көргүскөн суг дугуун хама-арыштыр болур. Оон диа-метр — 2,2 метр, дооразы — 1,4 метр. Ол дугуун шакта 30 километр чедир дүгөдөп маншайп болур. Доктадыр чүе чүе дие, оон өр-төз — 1480 шейнар франк.

ЮПИ.СЭТА-нын фотоу.

